

Obsah

Kapitola 1 – Jak pracovat s touto knihou	1
Jak jsou jednotlivé kapitoly uspořádány	2
Jak tuto knihu využít co nejlépe	3
Kapitola 2 – Právní rámec bez zbytečné teorie	4
Dva režimy, ve kterých obec funguje	4
Jak se v zákonech orientovat	6
Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.)	7
Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (č. 250/2000 Sb.)	8
Zákon o účetnictví a vyhláška č. 410/2009 Sb.	8
Zákon o řízení a kontrole veřejných financí (č. 231/2025 Sb.)	9
Správní řád (č. 500/2004 Sb.)	10
Zákon o místních poplatcích (č. 565/1990 Sb.)	11
Zákon o zadávání veřejných zakázek (č. 134/2016 Sb.) .	12
Zákon o DPH (č. 235/2004 Sb.)	13
Zákon o archivnictví a spisové službě (č. 499/2004 Sb.) .	14
Nejčastější chyby	15
Praktický checklist	16
Co si z této kapitoly odnést	17
Kapitola 3 – Kdo rozhoduje co: zastupitelstvo, rada, starosta a úřad	18
Dvě tváře jedné funkce: samospráva a státní správa	18
Zastupitelstvo – nejvyšší orgán obce	19
Rada – výkonný orgán samosprávy	21
Obecní úřad – administrativní zázemí obce	22

Starosta – dvojí role v jedné funkci	23
Místostarosta – zástupce starosty	25
Tajemník obecního úřadu – vedoucí úřadu	25
Účetní – odborná role s jasnou hranicí odpovědnosti	26
Výbory a komise	27
Rozhodovací mapa – kdo schvaluje co	29
Nejčastější chyby	30
Praktický checklist	31
Co si z této kapitoly odnést	31
Kapitola 4 – Co je rozpočet a jak vzniká	33
Co jednotlivé kroky znamenají	35
Co rozpočet je a co není	36
Tři části rozpočtu	37
Schéma struktury rozpočtu	40
Schodek rozpočtu – kdy je problém a kdy není	40
Rozpočtová skladba – jazyk, kterým rozpočet mluví	41
Jak rozpočet fyzicky vypadá – a na co se dívat	45
Nejčastější chyby	46
Praktický checklist	47
Co si z této kapitoly odnést	47
Kapitola 5 – Sestavování rozpočtu krok za krokem	49
Kdy začít – a kdo co dělá	49
Krok 1 – Práce s historickými daty	50
Krok 2 – Odhad příjmů	51
Krok 3 – Plánování výdajů	54
Krok 4 – Zapojení účetní a zastupitelů	56
Co dělat, když příjmy nestačí	56

Nejčastější chyby	57
Praktický checklist.....	58
Co si z této kapitoly odnést	59
Kapitola 6 – Schvalování rozpočtu a rozpočtové provizorium. 60	
Zákonné požadavky před schválením	60
Co zastupitelstvo vlastně schvaluje – závazné ukazatele 61	
Průběh schvalování na zastupitelstvu	63
Zveřejnění schváleného rozpočtu	67
Kdy nastává rozpočtové provizorium.....	67
Hospodaření během rozpočtového provizoria	68
Jak provizorium ukončit	69
Nejčastější chyby	70
Praktický checklist.....	71
Co si z této kapitoly odnést	71
Kapitola 7 – Rozpočtová opatření	73
Co je rozpočtové opatření	73
Kdo schvaluje rozpočtová opatření	75
Kdy je rozpočtové opatření povinné	76
Jak rozpočtové opatření správně provést	77
Jak rozpočtové opatření vypadá.....	77
Typické situace z praxe	79
Evidence a sledování upraveného rozpočtu	80
Nejčastější chyby	83
Praktický checklist.....	84
Co si z této kapitoly odnést	84
Kapitola 8 – Střednědobý výhled rozpočtu a závěrečný účet . 86	
Střednědobý výhled rozpočtu	86

Závěrečný účet	90
Schvalování a zveřejnění závěrečného účtu	92
Vazba mezi výhledem, rozpočtem a závěrečným účtem	93
Nejčastější chyby	94
Praktický checklist	95
Co si z této kapitoly odnést	96
Kapitola 9 – Účetnictví z pohledu starosty	97
Co účetnictví obce zachycuje a co ne	97
Rozdíl mezi rozpočtovým a účetním pohledem	98
Klíčové výkazy obce	101
Schvalování účetní závěrky	107
Co by měl starosta v oblasti účetnictví kontrolovat	108
Inventarizace – proč existuje a co musí starosta vědět	109
Nejčastější chyby	111
Praktický checklist	112
Co si z této kapitoly odnést	113
Kapitola 10 – Majetek obce	115
Kategorie majetku	115
Odpisování – co to je a proč na tom záleží	117
Oprava vs. technické zhodnocení	119
Nabývání majetku	121
Pozbývání majetku	123
Pronájem a výpůjčka	132
Zásady řádné správy majetku	136
Příspěvkové organizace a svěřený majetek	138
Nejčastější chyby	141
Praktický checklist	142

Co si z této kapitoly odnést.....	143
Kapitola 11 – DPH v obci	145
Základní logika DPH	145
Veřejná správa versus ekonomická činnost	146
Prodej nemovitostí a DPH – změna od roku 2025	148
Kdy se obec stává plátcem DPH	149
Krácení odpočtu – základní logika.....	151
Jak DPH ovlivňuje rozpočet.....	151
Jak DPH ovlivňuje účetnictví	153
Daňové přiznání, kontrolní hlášení a daňové doklady ...	154
Nejčastější chyby	157
Praktický checklist.....	158
Co si z této kapitoly odnést.....	159
Kapitola 12 – Přezkoumání hospodaření.....	160
Kdo přezkoumává – krajský úřad versus auditor	160
Co se při přezkoumání kontroluje	161
Jak přezkoumání probíhá v praxi	162
Zpráva o přezkoumání – jak ji číst.....	163
Právo na námítky	164
Přijetí opatření k nápravě.....	165
Typické nálezy a jak jim předejít.....	166
Jak se připravit na přezkoumání.....	167
Nejčastější chyby	169
Praktický checklist.....	170
Co si z této kapitoly odnést.....	171
Kapitola 13 – Kontrola příspěvkových organizací.....	172
Proč obec musí kontrolovat své příspěvkové organizace	172

Co musí kontrola zahrnovat	173
Kdo kontrolu provádí	174
Jak kontrolu prakticky provést	175
Výsledek hospodaření příspěvkové organizace a jeho vypořádání	177
Provozní příspěvek a jeho nastavení	179
Zřizovací listina a její aktuálnost	180
Nejčastější chyby	181
Praktický checklist	182
Co si z této kapitoly odnést	183
Kapitola 14 – Vnitřní kontrolní systém a řídicí kontrola	184
Co je vnitřní kontrolní systém	185
Řídicí kontrola – základ systému	185
Na jaké operace se řídicí kontrola vztahuje	186
Role v předběžné řídicí kontrole	186
Jak nastavit řídicí kontrolu v malé obci	189
Jak probíhá řídicí kontrola v praxi	190
Hlavní změny od roku 2027	192
Nejčastější chyby	194
Praktický checklist	195
Co si z této kapitoly odnést	195
Kapitola 15 – Získávání dotací	197
Kde dotace hledat	197
Jak jsou dotace financovány	199
Než podáte žádost	200
Dotace a střednědobý výhled	201
Role externího administrátora	202
Jak žádost připravit	203

Nejčastější chyby při získávání dotací	204
Praktický checklist.....	205
Co si z této kapitoly odnést	206
Kapitola 16 – Realizace dotačního projektu	207
Rozhodnutí o poskytnutí dotace – co v něm sledovat ...	207
Dokumentace dotačního projektu	208
Dotace v rozpočtu	209
Dotace v účetnictví	209
Výběr dodavatele při dotovaných projektech	210
Průběžné zprávy a monitorovací hlášení	210
Závěrečné vypořádání krok za krokem	211
Udržitelnost projektu	212
Nejčastější chyby při správě dotace	212
Praktický checklist.....	213
Co si z této kapitoly odnést	214
Kapitola 17 – Veřejné zakázky	215
Co je veřejná zakázka	215
Druhy veřejných zakázek.....	216
Stanovení předpokládané hodnoty	218
Veřejné zakázky malého rozsahu.....	219
Jak nastavit vnitřní směrnici obce	219
Nejčastější chyby	221
Praktický checklist.....	221
Co si z této kapitoly odnést	222
Kapitola 18 – Obecní spolupráce	223
Proč obce spolupracují	223
Dobrovolné svazky obcí	224

Společenství obcí	225
Místní akční skupiny	227
Srovnání typů spolupráce	228
Nejčastější chyby	228
Praktický checklist	229
Co si z této kapitoly odnést	230
Kapitola 19 – Centrální systém účetního výkaznictví státu (CSÚIS)	232
Jaké údaje obec předává	232
Monitor státní pokladny – veřejný pohled na hospodaření obce	233
Účetní informační systém – co by měl umět	234
Důsledky chybného nebo opožděného výkaznictví	235
Nejčastější chyby	235
Praktický checklist	236
Co si z této kapitoly odnést	236
Kapitola 20 – Digitalizace a informační povinnosti	238
Zákon č. 106/1999 Sb. – svobodný přístup k informacím	238
Zákon č. 12/2020 Sb. – právo na digitální služby	239
Zákon č. 499/2004 Sb. – spisová služba	240
Zákon o kybernetické bezpečnosti	241
Datové schránky	242
Elektronický podpis a elektronická pečeť	243
Webové stránky obce	244
Portál občana	245
Nejčastější chyby	246
Praktický checklist	246

Co si z této kapitoly odnést	247
Kapitola 21 – Roční hospodářský cyklus starosty	248
Čtyři osy ročního cyklu	248
Přehled zákonných termínů celého roku	258
Co si z této kapitoly odnést	259
Kapitola 22 – Nejste na to sami	260
Co si z této knihy odnést	260
Kde hledat další pomoc	262
Poděkování a osobní slovo na závěr	266